

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic,
analiză acte normative, relații externe și comunicare
TRIBUNALUL NEAMȚ

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 36.661/1.1.OCT.2026

DOMNULE PREȘEDINTE,

Instituția Avocatul Poporului, cu sediul în str. George Vraca, nr. 8, sector 1, mun. București, C.U.I. 9766550, telefon: 021-312.71.01, fax: 021-312.49.21, email: avp@avp.ro, reprezentată legal prin Avocatul Poporului, doamna Renate Weber,

în numele și pentru domnul

, domiciliat în

, identificat cu

, în calitate de petent, care, potrivit art. 1

alin. (3) teza finală din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate.

în contradictoriu cu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, cu sediul în Bulevardul Carol I, nr. 11, mun. Iași, județul Iași, cod poștal 700506, email: rectorat@uaic.ro, reprezentată legal prin rector, domnul prof. univ. dr. Liviu-George Maha, în calitate de pârâtă,

în temeiul art. 15 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborat cu art. 1 alin. (3), art. 7 alin. (5), art. 8 alin. (1), art. 11, art. 13, art. 18 alin. (1)–(3) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, cu dispozițiile art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1), art. 32 alin. (4), art. 47 și art. 49 alin. (1)–(2) din Constituția României, precum și cu prevederile art. 2 alin. (1) lit. f) și alin. (10), art. 4, art. 10, art. 13, art. 16 alin. (4), art. 17, art. 19, art. 22 și art. 23 din Anexa la Ordinul ministrului educației nr. 6463/02.10.2023 privind aprobarea Criteriilor generale de acordare a burselor și a altor forme de sprijin financiar de la bugetul de stat pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență, cu modificările și completările aduse prin Ordinul ministrului educației nr. 4957/31.07.2025, prin raportare la art. 129 alin. (1), (3), (9) și (12), art. 149 alin. (1), alin. (3) lit. f), alin. (20), alin. (24), alin. (25) lit. f), alin. (26), alin. (27) și alin. (28) din Legea nr. 199/2023 a învățământului superior, cu modificările și completările ulterioare, **formulăm prezenta**

CERERE DE CHEMARE ÎN JUDECATĂ

prin care solicităm ca prin hotărârea pe care o veți pronunța să admiteți acțiunea astfel cum a fost formulată și, în consecință:

- să constatați refuzul nejustificat al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași privind acordarea bursei sociale petentului pentru semestrul I al anului universitar 2025–2026 și, astfel,

- să dispuneți obligarea pârâtei la acordarea și plata bursei sociale petentului aferentă semestrului I al anului universitar 2025–2026, actualizată cu rata inflației la data plății, precum și la plata dobânzii legale penalizatoare calculată de la data scadenței fiecărei rate lunare și până la data plății efective, având în vedere următoarele

MOTIVE:

I. Scurt istoric al situației de fapt

Prin petiția nr. 39938/27.11.2025, domnul _____, student în anul III, ciclul de licență, specializarea Sociologie, la Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice din cadrul Universității „Alexandru

Ioan Cuza” din Iași, reprezentat prin mama sa, doamna _____, a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu o posibilă încălcare a dispozițiilor art. 32 alin. (4) referitoare la dreptul la învățătură, art. 47 în legătură cu nivelul de trai și art. 49 alin. (1) – (2) privind protecția copiilor și a tinerilor din Constituția României.

Astfel, petentul își exprimă nemulțumirea față de refuzul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași de a-i aproba cererea privind acordarea bursei sociale pentru venituri mici, aferentă semestrului I al anului universitar 2025-2026, motivat de epuizarea fondului de burse, deși acesta îndeplinește criteriile legale de eligibilitate.

În susținerea petiției se arată că studentul realizează un venit lunar de aproximativ 600 lei, provenit exclusiv din pensie de întreținere, că a depus un dosar complet, conform tuturor cerințelor publicate de facultate, și că motivul „lipsei fondurilor” nu este prevăzut de lege și nu poate fundamenta un refuz de acordare a bursei sociale.

Anterior sesizării instituției Avocatul Poporului, studentul formulase, personal, contestația înregistrată sub nr. 2196/19.11.2025, prin care a solicitat reanalizarea completă a dosarului, verificarea eventualelor erori materiale și confirmarea corectei sale încadrări la bursa socială pentru venituri mici, arătând că, în absența bursei sociale, nu își poate acoperi cheltuielile de trai și chiria și că există un risc real de întrerupere a studiilor.

Prin răspunsul comunicat prin poșta electronică la data de 21.11.2025, ce a fost transmis simultan, în copie ascunsă, unui număr de aproximativ douăzeci de studenți contestatari și având un conținut identic pentru toți destinatarii, i s-a comunicat menținerea rezultatului inițial, arătându-se că „Fondurile se stabilesc proporțional cu numărul studenților de la buget”, că fondul alocat pentru bursele sociale a „ajuns doar pentru acordarea de 91 burse la licență (parțial pentru studenții aflați în prima categorie de prioritate) și 28 (doar pentru studenții din primele două categorii prioritare) la master”, că bursele se acordă „conform art. 14, alin. b2, în limita fondurilor alocate” și că, „în situația în care numărul studenților care îndeplinesc condițiile necesare obținerii bursei este mai mare decât fondurile alocate, se aplică criterii de departajare, conform art. 14, alin. d.1”.

Refuzul acordării bursei sociale nu a fost, așadar, întemeiat pe neîndeplinirea vreunei condiții legale de eligibilitate de către petent, ci exclusiv pe epuizarea fondului de burse și pe aplicarea unei ierarhizări pe categorii de prioritate.

II. Demersurile și constatările Avocatului Poporului ca urmare a controlului realizat în cauză

În temeiul art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborat cu dispozițiile art. 4 și ale art. 25 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, prin adresa nr. 39938/15.12.2025, Avocatul Poporului s-a adresat Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, solicitând clarificarea aspectelor sesizate prin petiție, comunicarea de informații și de documente justificative privind decizia de respingere a cererii de bursă socială în cazul petentului, precizarea dacă mai sunt și alți studenți care nu au putut primi bursă socială din cauza lipsei de fonduri, precum și indicarea măsurilor avute în vedere pentru restabilirea dreptului acestora.

Prin adresa nr. 724/15.01.2026, înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 1442/19.01.2026, reprezentanții Universității au comunicat, în esență, că „bursele sociale se acordă studenților care se încadrează în categoriile socio-economice și medicale prevăzute de lege și de regulament, în ordinea de prioritate stabilită și în limita fondului de burse alocate”, anexând răspunsul nr. 68/14.01.2026 al Facultății de Filosofie și Științe Social-Politice împreună cu Anexele nr. 1-6.

Din răspunsul primit și din înscrisurile anexate de către pârâtă rezultă următoarea situație de fapt:

Pentru semestrul I al anului universitar 2025–2026 au fost depuse, la nivelul Facultății de Filosofie și Științe Social-Politice, 262 de dosare de bursă socială pentru ciclul de licență și 42 pentru ciclul de masterat.

Fondul alocat a permis acordarea a 91 de burse sociale la ciclul de licență și a 28 la ciclul de masterat.

La ciclul de licență, bursele sociale au fost acordate doar parțial studenților din prima categorie de prioritate reprezentată de studenți orfani de unul sau ambii părinți, proveniți din familii monoparentale sau din centre de plasament, până la un venit lunar net pe membru de familie de 1.381,50 lei; în consecință, la ciclul de licență, categoria a II-a (studenți cu afecțiuni medicale grave) și categoria a III-a (studenți cu venituri mici) nu au primit nicio bursă socială, iar o parte dintre studenții din prima categorie, cu venituri superioare pragului menționat, au rămas de asemenea fără bursă.

Potentul _____ figurează în Anexa nr. 1 (lista dosarelor depuse) la poziția 224, cu tip dosar „VENITURI MICE” și un venit lunar net mediu pe membru de familie de 949,00 lei, fiind, potrivit propriilor mențiuni ale pârâtei, al 133-lea student care nu a beneficiat de bursă socială.

Un număr de 171 de studenți de la ciclul de licență și de 14 de la ciclul de masterat au depus dosar de bursă socială, îndeplinind criteriile de eligibilitate, dar nu au beneficiat de bursă.

Pârâta a recunoscut expres, prin răspunsul nr. 68/14.01.2026, că „Deși dosarul studentului îndeplinește condițiile necesare pentru acordarea bursei sociale, încadrarea în fondul de burse s-a realizat prin aplicarea criteriilor de departajare”, precum și că „neacordarea bursei sociale a fost determinată exclusiv de criteriile obiective de ierarhizare și de limita fondului disponibil”.

Din analiza Regulamentului privind acordarea burselor și a altor forme de sprijin material, Ediția 3, nr. 17300/04.09.2025, aprobat prin hotărâre a Senatului Universității din 18.09.2025 și aplicabil începând cu 29.09.2025, au reieșit aspectele dezvoltate în continuare.

Art. 15 din Regulament, ce reglementează bursele sociale, cuprinde exclusiv secțiuni referitoare la beneficiari, perioada de acordare, condițiile specifice de acordare și cuantum, fără a conține vreo secțiune privind criteriile de departajare și fără a stabili vreo ordine de prioritate între categoriile de beneficiari. În mod simetric, Anexa nr. 4, Capitolul 1, alin. (6), la care art. 15 menționat face trimitere expresă, enumeră beneficiarii burselor sociale la lit. a)–e), fără a institui vreo ierarhie între aceștia.

Răspunsul comunicat studentului la data de 21.11.2025 invocă drept temei al refuzului „art. 14, alin. b2” și „art. 14, alin. d.1” din Regulament, dispoziții care privesc însă bursele pentru rezultate academice, respectiv bursele de performanță categoriile I și II, iar nu bursele sociale.

Art. 10 alin. (1) lit. b) și c) din Regulament conferă consiliilor facultăților competența de a stabili criterii suplimentare de acordare și de departajare, ceea ce, în privința burselor sociale, contravine normelor superioare menționate.

Art. 10 alin. (3) lit. f) din Regulament stabilește în sarcina Comisiei de burse atribuția expresă de „verificare a încadrării în fondurile alocate și identificarea altor surse de finanțare, dacă este cazul”, iar art. 4 alin. (2) și art. 5 alin. (3) din același act prevăd posibilitatea suplimentării fondului din venituri proprii, prin hotărâre a Consiliului de Administrație. Astfel, nu rezultă din înscrisurile comunicate că aceste atribuții ar fi fost exercitate în semestrul I al anului universitar 2025–2026.

De asemenea, răspunsul la contestație a fost transmis prin poșta electronică, simultan și în copie ascunsă, unui număr de aproximativ douăzeci de studenți contestatari, având un conținut identic pentru toți destinatarii și cuprinzând exclusiv considerații generale privind modul de constituire a fondului de burse, precum și trimiteri la art. 14 lit. b.2 și lit. d.1 din Regulament. Răspunsul nu îl identifică pe petent, nu se referă la dosarul acestuia, nu răspunde susținerilor din contestație privind erorile materiale și încadrarea la venituri mici, nu indică poziția sa în ierarhia întocmită și nu arată motivul concret pentru care dosarul său, deși declarat eligibil, a fost înlăturat.

Întrucât cazul de față nu are caracter singular, instituția Avocatul Poporului fiind sesizată și de alți studenți aflați în situații similare, s-a aprobat extinderea demersurilor, prin adresa nr. 39938/27.01.2026 fiind solicitat un punct de vedere oficial al Ministerului Educației și Cercetării cu privire la acordarea burselor sociale în instituțiile de învățământ superior de stat.

Prin adresa nr. 71/GP/13.02.2026, Ministerul Educației și Cercetării a comunicat că nu este prevăzută o obligație expresă în sarcina instituțiilor de învățământ superior de a asigura, în mod automat și nelimitat, acordarea bursei sociale tuturor studenților eligibili, precizând însă expres că „Universitățile au însă posibilitatea legală de a suplimenta fondul de burse și protecție socială din venituri proprii sau din alte surse legal constituite, în exercitarea autonomiei universitare și cu respectarea principiului responsabilității publice”.

Prin Recomandarea nr. 78/02.04.2026, emisă în temeiul art. 59 din Constituția României și al art. 24 din Legea nr. 35/1997, republicată, Avocatul Poporului a recomandat Ministrului Educației și Cercetării adoptarea măsurilor necesare pentru asigurarea acordării burselor sociale tuturor studenților care îndeplinesc criteriile legale de eligibilitate, identificarea resurselor financiare necesare, cu reevaluarea mecanismului actual de finanțare a fondului de burse sociale, precum și armonizarea Ordinului nr. 6463/2023, cu modificările și completările ulterioare, cu dispozițiile Legii nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare. Prin adresa nr. 8972/30.04.2026, Ministerul Educației și Cercetării a comunicat neînsușirea Recomandării.

Așadar, în urma controlului realizat în cauză, instituția de învățământ superior și-a menținut refuzul de a-i acorda petentului dreptul la bursă socială pentru semestrul I al anului universitar 2025-2026, iar autoritatea centrală nu și-a însușit măsurile recomandate de Avocatul Poporului.

În raport de situația de fapt prezentată, ca urmare a controlului realizat în cauză, față de refuzul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași privind acordarea bursei sociale petentului apreciem că sunt
incidente prevederile art. 1 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

III. Argumentele de drept aduse în susținerea cererii de chemare în judecată, formulate de către Avocatul Poporului, în numele și pentru petent

Astfel cum a fost stabilit la nivel jurisprudențial, pentru existența unui refuz nejustificat trebuie îndeplinite două condiții: existența unei comunicări exprese a autorității publice căreia i s-a adresat cererea și împrejurarea ca refuzul să fie rezultatul unui exces de putere, respectiv să fie realizat prin încălcarea limitelor competenței prevăzute de lege sau prin încălcarea drepturilor și libertăților cetățenilor.

În ceea ce privește **prima condiție**, în speță, **refuzul privind acordarea bursei sociale** a fost comunicat petentului prin răspunsul la contestația nr. 2196/19.11.2025, transmis la data de 21.11.2025, menținut și, ulterior, prin adresa nr. 724/15.01.2026 emisă de pârâtă.

Referitor la cea de-a **doua condiție**, apreciem că refuzul este dat cu exces de putere, în sensul art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, prin încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1), art. 32 alin. (4), art. 47 și art. 49 alin. (1)–(2) din Constituție, precum și a art. 129 alin. (1), (3), (9) și (12), art. 149 alin. (4), alin. (24), alin. (25) lit. f) și alin. (27) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și a art. 10 alin. (4)–(6) și (9), art. 16 alin. (4)–(5), art. 17, art. 19 și art. 23 din Anexa la Ordinul nr. 6463/2023, cu modificările și completările ulterioare, **cu atât mai mult cu cât pârâtă a recunoscut expres că dosarul petentului îndeplinește condițiile necesare pentru acordarea bursei sociale**, astfel cum vom argumenta în continuare.

1. Ierarhizarea pe categorii de prioritate și departajarea aplicate petentului nu au temei în metodologia proprie aprobată de senatul universitar.

Răspunsul comunicat petentului la data de 21.11.2025 invocă, drept temei al refuzului, „art. 14, alin. b2” și „art. 14, alin. d.1” din Regulament. Or, art. 14 din Regulament este intitulat „*Burse pentru rezultate academice*”, iar dispozițiile invocate privesc exclusiv bursele de performanță categoriile I și II: lit. b.2 prevede că „*acordarea acestui tip de bursă se face în limita fondurilor disponibile pentru fiecare an și specializare*”, iar lit. d.1 stabilește criteriile de departajare constând în punctajele semestriale, mediile de admitere și criteriile utilizate la concursul de admitere. **Refuzul acordării bursei sociale a fost, prin urmare, întemeiat pe norme care reglementează un cu totul alt tip de bursă, guvernat de criterii de performanță academică, străine materiei protecției sociale a studenților.**

Bursele sociale sunt reglementate distinct, la art. 15 din Regulament, iar acest articol cuprinde exclusiv patru secțiuni referitoare la beneficiari, perioada de acordare, condițiile specifice de acordare și cuantumul, fără a conține vreo secțiune privind criteriile de departajare și fără a stabili vreo ordine de prioritate între categoriile de beneficiari. În mod simetric, Anexa nr. 4, Capitolul 1, alin. (6) din Regulament, la care art. 15 lit. a) mai sus indicat face trimitere expresă, enumeră beneficiarii burselor sociale la lit. a)–e) fără a institui vreo ierarhie între aceștia. **Rezultă că ierarhizarea pe categorii de prioritate și departajarea în ordinea crescătoare a venitului, efectiv aplicate petentului, nu au vreun temei în metodologia proprie aprobată de senatul universitar.**

Potrivit art. 10 alin. (5) din Anexa la Ordinul nr. 6463/2023, bursele sociale se acordă „pe baza prevederilor metodologiei proprii stabilite de către senatul universitar, la propunerea consiliului de administrație, ca urmare a consultării cu reprezentanții studenților”, iar potrivit art. 19 alin. (2) și art. 23 din același ordin, acordarea burselor se realizează în baza metodologiilor proprii, „stabilite prin hotărâre a senatului universității”. În același sens, art. 149 alin. (27) din Legea nr. 199/2023 și art. 4 din Anexa la Ordinul nr. 6463/2023 prevăd că criteriile specifice de acordare a burselor se stabilesc prin metodologii proprii fiecărei instituții de învățământ superior.

Aplicarea, în procesul de atribuire a burselor sociale, a unor criterii de ierarhizare și de departajare care nu se regăsesc în metodologia aprobată de senatul universitar constituie o exercitare a dreptului de apreciere cu depășirea limitelor competenței prevăzute de lege, respectiv un exces de putere în sensul art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Măsura dispusă de pârâtă față de petent nu este, așadar, doar nelegală prin conținutul său, ci este lipsită de orice temei normativ.

2. Instituirea unei ordini de prioritate între categoriile de beneficiari prevăzute de norma superioară constituie o adăugare la aceasta.

Art. 10 alin. (9) din Anexa la Ordinul nr. 6463/2023, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că beneficiarii burselor sociale pot fi studenții de la lit. a), respectiv orfani de unul sau ambii părinți, proveniți din familii monoparentale sau din centre de plasament și care nu realizează venituri peste plafonul pentru acordarea bursei sociale, de la lit. b), constând în studenții cu afecțiunile medicale grave expres enumerate, „fără a se lua în considerare nivelul venitului mediu pe membru de familie” și de la lit. c), studenții a căror familie nu a realizat, în cele 12 luni înainte de începerea semestrului/anului universitar, un venit lunar net mediu per membru de familie mai mare decât salariul de bază minim net pe economie.

În primul rând, poate fi observat că enumerarea este alternativă, iar nu ierarhică. Norma superioară nu instituie și nu prevede instituirea vreunei ordini de prioritate între aceste categorii.

Astfel, stabilirea unei ordini de prioritate între categoriile de beneficiari expres prevăzute de norma superioară **constituie o adăugare la aceasta**, cu consecința nelegalității măsurii adoptate, întrucât, potrivit art. 1 alin. (5) din Constituția României și art. 4 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, actele date în executarea legilor și a ordinelor se emit **în limitele și potrivit normelor care le ordonă**, un act cu forță juridică inferioară neputând modifica, completa sau contraveni actului superior.

În al doilea rând, consecințele acestei adăugări sunt, în speță, dintre cele mai grave. Prin plasarea studenților cu afecțiuni medicale grave pe poziția a doua și a studenților proveniți din familii cu venituri mici pe poziția a treia, coroborat cu epuizarea fondului încă din interiorul primei categorii, **la ciclul de licență nicio bursă socială nu a fost acordată studenților din categoriile prevăzute la art. 10 alin. (9) lit. b) și lit. c) din Anexa la Ordinul nr. 6463/2023**, cu modificările și completările ulterioare. Dispoziția expresă potrivit căreia, în cazul studenților cu afecțiuni medicale grave, nu se ia în considerare nivelul venitului mediu pe membru de familie **a fost astfel golită integral de conținut**, iar categoria vizată în mod direct de art. 32 alin. (4) din Constituție și de art. 129 alin. (3) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, respectiv studenții proveniți din familii defavorizate, **a fost exclusă în totalitate de la beneficiul dreptului.**

Astfel cum am menționat, ierarhizarea aplicată nu se regăsește în metodologia aprobată de senatul universitar. Chiar dacă pârâta ar invoca, în acest sens, prevederile art. 10 alin. (1) lit. b) și lit. c) din Regulament, referitoare la aprobarea, prin hotărâre a Consiliului facultății, a unor „criterii suplimentare, dacă este cazul, pentru acordarea burselor” și a unor „criterii suplimentare de departajare”, **aceste dispoziții nu pot fi aplicate în materia burselor sociale**, întrucât normele superioare anterior citate rezervă stabilirea criteriilor de acordare a acestora metodologiei proprii aprobate de senatul universitar, ca urmare a consultării cu reprezentanții studenților. Un text regulamentar nu poate fi interpretat în sensul transferării acestei competențe către structuri de conducere de la nivelul facultăților. De altfel, art. 10 alin. (1) lit. b) din Regulament impune ca eventualele criterii suplimentare să nu contravină prevederilor regulamentului, or o ierarhizare pe categorii de prioritate contravine Anexei nr. 4, Capitolul 1, alin. (6) din Regulament, ce enumeră beneficiarii fără a institui vreo ordine între ei.

În al treilea rând, efectele practice ale unei asemenea interpretări sunt, de altfel, vizibile în speță: criteriile de acordare a bursei sociale ajung să difere de la o facultate la alta în cadrul aceleiași universități, astfel încât **doi studenți aflați în situații identice din punct de vedere juridic beneficiază sau nu de bursă socială în funcție de facultatea la care sunt înmatriculați.** Nu în ultimul rând, nici în ipoteza în care criteriile de prioritizare ar fi fost stabilite prin hotărâre a Consiliului facultății, acestea nu ar fi fost opozabile petentului, în absența dovedirii publicării lor pe pagina de internet a facultății și la avizier cu minimum 15 zile lucrătoare înainte de termenul-limită de depunere a dosarelor, astfel cum impun art. 9 alin. (2) și (3) din Regulament și art. 19 alin. (1) și (3) din Anexa la Ordinul nr. 6463/2023, cu modificările și completările ulterioare.

3. Refuzul a fost dat cu încălcarea principiului egalității în drepturi și a interdicției discriminării

Potrivit art. 129 alin. (9) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, normă de nivel primar, „În învățământul superior nu sunt admise discriminări, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege”. **Prioritizarea pe categorii aplicată de pârâtă nu constituie o măsură de discriminare pozitivă prevăzută de lege**, ci o măsură instituită în afara cadrului legal, astfel cum am arătat mai sus.

În speță sunt verificate condițiile unui tratament discriminatoriu:

- **existența unor persoane aflate în situații comparabile:** toți studenții care se încadrează în categoriile prevăzute la art. 10 alin. (9) lit. a)–c) din Anexa la Ordinul nr. 6463/2023, cu modificările și completările ulterioare, sunt eligibili, potrivit legii, pentru bursă socială și se încadrează, potrivit art. 10 alin. (1) din același ordin, în aceeași categorie a studenților proveniți din medii socioeconomice defavorizate, din familii defavorizate și din centre de plasament;

- **existența unui tratament diferențiat, dovedit prin chiar înscririle comunicate de pârâtă:** petentul, cu un venit lunar net mediu pe membru de familie de 949,00 lei, a fost exclus, în timp ce studenți din aceeași categorie, cu venituri superioare, de până la 1.381,50 lei, au beneficiat de bursă socială;

- **criteriul aplicat:** departajarea s-a realizat, în realitate, în funcție de statutul familial al studentului, criteriu care nu poate fundamenta un tratament diferențiat în absența unei justificări obiective și rezonabile;

- **legătura de cauzalitate:** neacordarea bursei nu a fost determinată de neîndeplinirea vreunei condiții de eligibilitate, ci exclusiv de poziționarea petentului în categoria a III-a de prioritate;

- **efectul tratamentului diferențiat** constă în restrângerea exercitării în condiții de egalitate a dreptului la învățătură garantat de art. 32 alin. (4) din Constituție și de art. 129 alin. (1) și (3), respectiv de art. 149 alin. (25) lit. f) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, cu încălcarea principiului egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție.

Sub acest aspect, precizăm că rezultatul concret al mecanismului aplicat arată că **un student cu un venit mai mic a fost înlăturat, în vreme ce studenți cu venituri mai mari au primit bursa**, deși ambii se încadrează în categoriile vizate de lege pentru aceeași finalitate, asigurarea condițiilor minime de subzistență și menținerea în sistemul de învățământ superior a studenților proveniți din medii socioeconomice defavorizate, potrivit art. 10 alin. (1) din Anexa la Ordinul nr. 6463/2023, cu modificările și completările ulterioare. Un asemenea rezultat este incompatibil cu scopul normei pe care pârâta pretinde a o fi aplicat.

În acest sens, **Curtea Constituțională a României a statuat, prin Decizia nr. 642 din 7 noiembrie 2024**, că restrângerea sferei beneficiarilor burselor creează o discriminare nejustificată în mod obiectiv și rezonabil, contrară art. 16 alin. (1) raportat la art. 32 și art. 49 din Constituție, principiul egalității și al nediscriminării presupunând acordarea bursei tuturor beneficiarilor aflați în situații identice sau comparabile. În același sens, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, o diferență de tratament este discriminatorie dacă nu are o justificare obiectivă și rezonabilă și dacă nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit (*a se vedea, cauza Molla Sali împotriva Greciei*, Marea Cameră, 2018).

Deosebit de relevantă pentru prezenta cauză este hotărârea pronunțată în cauza G.L. împotriva Italiei (2020), în care Curtea a constatat încălcarea art. 14 din Convenție coroborat cu art. 2 din Protocolul nr. 1, într-o situație în care autoritățile naționale invocaseră tocmai lipsa resurselor financiare pentru a justifica neacordarea unui sprijin educațional prevăzut de lege, reținând că nu s-a verificat dacă restricțiile bugetare invocate au avut același impact asupra tuturor beneficiarilor și că nu a fost analizată posibilitatea unei distribuiri echitabile a efectelor acestora. **Or, în speță, pârâta a concentrat integral efectul insuficienței fondurilor asupra celor mai vulnerabile categorii de studenți, și anume, cei cu afecțiuni medicale grave și cei cu venituri mici, care nu au primit bursă, în loc să repartizeze această insuficiență în mod echitabil între toate categoriile de beneficiari.**

Într-o altă ordine de idei, chiar dacă nu s-ar reține existența unei discriminări directe, sunt îndeplinite condițiile **discriminării indirecte**, în sensul art. 2 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, întrucât un criteriu aparent neutru precum prioritizarea pe categorii, urmată de departajarea după venit și de încadrarea în limita fondului, dezavantajează, în fapt, tocmai studenții proveniți din familii cu venituri modeste, în absența unei justificări obiective fundamentate pe un scop legitim. În materie probatorie, învederăm că, potrivit hotărârii pronunțate în cauza *D.H. și alții împotriva Republicii Cehe* (Marea Cameră, 2007), datele care relevă un efect disproporționat asupra unui grup determinat sunt suficiente pentru a naște o prezumție relativă de discriminare indirectă, **revenind pârâtei sarcina de a demonstra că diferența de tratament are o justificare obiectivă.** În speță, împrejurarea că, la ciclul de licență, categoriile a II-a și a III-a de beneficiari au fost excluse în totalitate constituie tocmai o asemenea situație.

Aplicând testul de proporționalitate, se constată că pârâta nu a demonstrat un scop legitim al prioritizării pe categorii, că selectarea studenților în funcție de statutul familial nu constituie un mijloc adecvat ori necesar pentru gestionarea fondurilor, iar efectul măsurii este vădit disproporționat, întrucât **exclue tocmai acei studenți pe care legea îi vizează pentru a primi sprijin social.**

4. Insuficiența fondurilor nu poate constitui *per se* o justificare a refuzului.

Potrivit **Anexei nr. 4, Capitolul 1, alin. (1) din Regulament**, bursele pentru sprijin social se pot acorda studenților înmatriculați la programe de studii universitare cu frecvență, pe locurile finanțate de la bugetul de stat, *„în limita fondurilor disponibile”*. Interpretarea dată de pârâtă acestei condiționări, în sensul plafonării numărului burselor sociale, nu are însă corespondent în norma superioară: art. 10 alin. (4) din Anexa la Ordinul nr. 6463/2023, cu modificările și completările ulterioare, prevede condiția *„în limita fondurilor disponibile” exclusiv cu privire la stabilirea cuantumului burselor sociale*, iar nu cu privire la numărul acestora, iar nicio dispoziție a Legii nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, sau a ordinului de ministru nu reglementează plafonarea numărului de burse sociale acordate studenților care îndeplinesc criteriile legale de eligibilitate.

O normă nu poate fi interpretată și aplicată în sensul în care a procedat pârâtă, întrucât lipsește de efect însuși dreptul pe care norma este chemată să îl pună în executare. Regulamentul a fost adoptat în vederea organizării executării Legii nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și a Ordinului nr. 6463/2023, cu modificările și completările ulterioare, iar potrivit art. 4 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în limitele și potrivit normelor care îl ordonă. Dintre interpretările posibile ale sintagmei *„în limita fondurilor disponibile”*, este de reținut aceea ce asigură realizarea efectivă a dreptului la bursă socială, iar nu aceea care conduce la înlăturarea integrală a unor categorii de beneficiari expres prevăzute de lege.

Dimpotrivă, **cadrul normativ pune la dispoziția instituției de învățământ superior mijloacele necesare pentru acoperirea cererilor eligibile:** potrivit art. 129 alin. (12) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, instituțiile de învățământ superior pot acorda, la rândul lor, facilitățile prevăzute la alin. (3) al acestei prevedere, între care bursele sociale de studii, din bugetul propriu. Potrivit art. 149 alin. (24) din aceeași lege și art. 17 alin. (1) din Anexa la Ordinul nr. 6463/2023, cu modificările și completările ulterioare, acestea pot suplimenta fondul de burse din venituri proprii, *„pentru fiecare categorie de burse”*, ponderea acestor fonduri constituind, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, **un indicator de performanță în evaluările instituționale**, iar potrivit art. 2 alin. (6), (8) și (10) din același ordin, bursele sociale pot fi finanțate și din proiecte instituționale ori din fonduri externe nerambursabile.

Nu în ultimul rând, potrivit art. 16 alin. (4) din Anexa la Ordinul nr. 6463/2023, cu modificările și completările ulterioare, **din fondul de burse repartizat instituțiilor de învățământ superior de stat, „minimum 30% din total este alocat pentru categoria de burse sociale”**. Procentul reprezintă, așadar, **un prag minim, iar nu un plafon**, art. 16 alin. (5) din acest act normativ confirmând această interpretare, prin aceea că numai fondul de burse sociale neutilizat în întregime se redistribuie pentru bursele de performanță. Or, din înscrisurile de la dosar rezultă că pârâtă a alocat burselor sociale exact procentul minim de 30%, respectiv 229.930 lei, în condițiile în care 171 de studenți eligibili de la ciclul de licență au rămas fără bursă, iar fondul burselor pentru rezultate academice a fost de peste două ori mai mare.

Aceleași mijloace sunt prevăzute și de propriul Regulament al pârâtei, art. 4 alin. (2) prevăzând că *„UAIC, respectiv facultățile, pot suplimenta fondul provenit de la bugetul de stat, pentru unele categorii de burse, cu sume provenite din venituri proprii extrabugetare, prin hotărârea Consiliului de Administrație”*, iar art. 10 alin. (3) lit. f) din același Regulament stabilind în sarcina Comisiei de analiză, evaluare a dosarelor și atribuire a burselor **atribuția expresă de „verificarea încadrării în fondurile alocate și identificarea altor surse de finanțare, dacă este cazul”**. Nu rezultă din vreun înscris de la dosar că aceste atribuții ar fi fost exercitate în semestrul I al anului universitar 2025–2026.

Existența acestor mijloace a fost confirmată expres și de Ministerul Educației și Cercetării, prin adresa nr. 71/GP/13.02.2026. Pârâtă nu se poate, așadar, prevala de modul de constituire a fondului alocat de la bugetul de stat pentru a justifica neacordarea bursei sociale unui student eligibil, în condițiile în care avea la dispoziție mijloacele legale de suplimentare a acestui fond și nu a demonstrat imposibilitatea obiectivă de a le utiliza.

Dincolo de aceste considerente, a admite că insuficiența fondurilor justifică *per se* refuzul ar însemna ca dreptul la bursă socială, recunoscut de art. 32 alin. (4) din Constituție, de art. 129 alin. (1) și (3) și de art. 149 alin. (25) lit. f) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, să existe doar în măsura în care autoritatea decide să îl finanțeze, ceea ce ar transforma un drept garantat de lege într-o simplă vocație, lipsită de conținut și de garanții. Un student care îndeplinește toate criteriile legale de eligibilitate, a cărui eligibilitate este constatată

și consemnată în listele oficiale ale instituției, dar căruia dreptul îi este refuzat pentru un motiv exterior situației sale, nu beneficiază, în realitate, de niciun drept, ci de o promisiune revocabilă în mod discreționar. Or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat constant, încă din hotărârea pronunțată în cauza *Airey împotriva Irlandei* (1979), că sunt protejate drepturi **concrete și efective, iar nu teoretice și iluzorii**, iar în cauza *Panaïtescu împotriva României* (Cererea nr. 30909/06) a reținut că o autoritate statală nu poate invoca lipsa de fonduri sau de resurse ca scuză pentru a nu onora o obligație, același principiu aplicându-se *a fortiori* atunci când există necesitatea de a asigura protecția practică și efectivă a unui drept fundamental.

În final, **autonomia universitară, invocată de pârâtă, nu poate fi exercitată în sensul restrângerii accesului la bursele sociale**. Potrivit art. 149 alin. (4) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, veniturile proprii sunt utilizate în condițiile autonomiei universitare și **cu respectarea principiului răspunderii publice**, în vederea realizării obiectivelor care revin instituției în cadrul politicii statului din domeniul învățământului. Autonomia universitară privește organizarea activității academice și administrative, **neputând conduce la derobarea de obligațiile legale ce revin instituției în materia protecției sociale a studenților**.

5. Refuzul pârâtei este nemotivat și nu a fost precedat de o examinare individuală a contestației.

Contestația nr. 2196/19.11.2025 formulată de petent cuprindea susțineri concrete și individuale precum invocarea unor erori materiale, a unei neconcordanțe între situația sa socială reală și modul în care a fost evaluat dosarul, precum și solicitarea expresă de reanalizare completă a dosarului și de confirmare a corectei sale încadrări la bursa socială pentru venituri mici.

Răspunsul comunicat la data de 21.11.2025 a fost însă transmis prin poșta electronică, simultan și în copie ascunsă, unui număr de aproximativ douăzeci de studenți contestatari, **având un conținut identic pentru toți destinatarii**, și cuprinde exclusiv considerații generale privind modul de constituire a fondului de burse, numărul total al burselor acordate la nivelul facultății și trimiteri la art. 14 lit. b.2 și lit. d.1 din Regulament, urmate de afirmația nedezvoltată că departajarea studenților ar fi fost corectă. Răspunsul **nu îl identifică pe petent, nu se referă la dosarul acestuia, nu răspunde niciuneia dintre susținerile din contestație, nu indică poziția sa în ierarhia întocmită, nu precizează pragul de venit până la care s-au acordat bursele și nu arată motivul concret pentru care dosarul său, deși declarat eligibil, a fost înlăturat**. Împrejurarea că un răspuns identic a fost adresat unor studenți aflați în situații de fapt diferite demonstrează, prin ea însăși, că **nu a avut loc o examinare individuală a contestației**.

Motivarea constituie o condiție de legalitate a actului administrativ, chiar în absența unui text care să o prevadă expres pentru fiecare categorie de acte, reprezentând garanția esențială împotriva arbitrariului și condiția însăși a exercitării controlului judecătoresc: în lipsa indicării motivelor, destinatarul nu își poate exercita în mod efectiv dreptul de acces la instanță, întrucât nu cunoaște ce anume trebuie să combată, iar instanța nu poate verifica dacă autoritatea și-a exercitat dreptul de apreciere în limitele legii. În același sens, Recomandarea CM/Rec(2007)7 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind buna administrație consacră obligația autorităților publice de a indica, într-o manieră adecvată, motivele pe care se întemeiază actele administrative individuale.

Lipsa motivării capătă, în speță, o gravitate sporită prin raportare la procedura reglementată de pârâta însăși. Potrivit art. 11 alin. (2)–(3) din Regulament, contestațiile sunt analizate și soluționate de Biroul executiv al facultății, iar comunicarea „*rezoluțiilor*” privind contestațiile studenților se face în termen de o zi lucrătoare, **noțiunea de rezoluție presupunând o dezlegare dată contestației concrete, iar nu o informare colectivă cu caracter general**. În același sens, art. 19 alin. (4) din Anexa la Ordinul nr. 6463/2023, cu modificările și completările ulterioare, impune ca procedura de acordare a burselor să includă prevederi speciale privind modalitatea de contestație și responsabilul de rezolvarea contestațiilor înregistrate. Un răspuns unic, standardizat, transmis tuturor contestatarilor, **golește de conținut această procedură și o transformă într-o formalitate lipsită de efect**.

6. Cu privire la actualizarea sumei și la dobânda legală penalizatoare

În privința dobânzii legale, apreciem că devin incidente dispozițiile art. 1516, art. 1530 și art. 1535 alin. (1) din Codul civil, ce prevede că, în cazul în care o sumă de bani a ajuns la scadență, creditorul are dreptul la daune moratorii de la scadență până în momentul plății, în cuantumul convenit de părți sau, în lipsă, în cel prevăzut de lege, fără a trebui să dovedească vreun prejudiciu, astfel că petentul este îndreptățit la plata dobânzii legale aferente sumelor datorate, de la data scadenței lunare a fiecărui drept și până la data plății. Potrivit art. 1 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, cu modificările și completările

ulterioare, dobânda datorată de debitorul obligației bănești pentru neîndeplinirea obligației respective la scadență este denumită **dobândă penalizatoare**, nivelul acesteia fiind stabilit potrivit art. 3 din același act normativ.

Referitor la actualizarea sumei cu rata inflației, apreciem că principiul ce stă la baza instituției actualizării creanței este cel al reparării integrale a prejudiciului cauzat prin neplata la scadență a obligației, actualizarea acoperind deprecierea monedei naționale între data nașterii creanței și cea a plății, cu menținerea aceleiași puteri de cumpărare. Acordarea dobânzii legale concomitent cu actualizarea cu indicele de inflație a sumei datorate nu conduce la o dublă reparare a prejudiciului cauzat prin neplata la timp a drepturilor în cuantumul datorat.

În concluzie, având în vedere motivele expuse mai sus, **vă rugăm să admiteți cererea de chemare în judecată astfel cum a fost formulată.**

În drept,

Înțelegem să ne întemeiem cererea de chemare în judecată pe toate dispozițiile invocate mai sus, precum și pe art. 14 din Convenția europeană a drepturilor omului coroborat cu art. 2 din Protocolul nr. 1 la Convenție și pe art. 14 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Probe,

În dovedirea celor susținute în cererea de chemare în judecată, **solicităm încuviințarea administrării probei cu înscrisuri**, pe care o considerăm pertinentă, concludentă și utilă soluționării cauzei, precum și de orice alt mijloc de probă admis de lege, care se va dovedi ulterior necesar, util și pertinent în prezenta cauză.

În susținerea cererii, în cadrul probei cu înscrisuri, **anexăm în copie certificată înscrisurile identificate conform opisului întocmit în acest sens.**

De asemenea, în temeiul **art. 13 din Legea nr. 554/2004**, cu modificările și completările ulterioare, **solicităm ca pârâta să depună la dosarul cauzei întreaga documentație care a stat la baza soluționării cererii de bursă socială a petentului și a contestației acestuia**, precum și orice alte lucrări necesare pentru soluționarea cauzei.

Solicităm judecarea prezentei cauze și în lipsă, în temeiul art. 223 alin. (3), coroborat cu art. 411 alin. (1) pct. 2 teza finală din Codul de procedură civilă.

Depunem prezenta cerere de chemare în judecată în 3 (trei) exemplare, în original, împreună cu înscrisurile anexate, în copie certificată, unul pentru instanță și restul pentru comunicare către părți.

Avocatul Poporului,

Renate WEBER

DOMNULUI PREȘEDINTE AL TRIBUNALULUI NEAMȚ

